

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

Hatékonyasági útjelzők a szerszámgépgyártásban

— Beszélgetés Diaconescu Gheorghe mérnökkel, a Szerszámgépgyár Ipari Fővállalat műszaki igazgatójával —

Az RKP KB decemberi plenária megkülönböztetett figyelmet fordított vezetői helyet betöltő iparágunk, a gépgyártás tevékenységének javítására, hiszen részaránya tovább fokozódik nemzetgazdaságunk keretében. Az idén előírt 14,6 százalékos növekedés jóval meghaladja az ipari terület fejlesztési szintjét. Ilven feltevések mellett a gépgyártás az idén a hazai gépszerkezeti kétharmadát fedezi, s ugyanakkor 12 százalékkal növeli az exportlehetőségeket. A mennyiségi fejlődés mellett — hangsúlyozta a pártelnök — ennek az iparágunk legfontosabb feladata a gyártmányfejlesztés.

Ilyen komplex feladatok keretében milyen szerep hárul az aradi Szerszámgépgyárra? Miként illeszkedik be az általános gyártmányfejlesztési programba? Ime Diaconescu Gheorghe mérnökkel, a Szerszámgépgyár Ipari Fővállalat műszaki igazgatójával folytatott beszélgetésünk témaköre.

— A szerszámgépgyártás strukturális problémáit különösen az teszi bonyolultt, hogy termékeink Ázsiától—Afrikáig, Európától—Amerikáig terjedő rendkívül differenciált exportpiacra — amelyben a legfejlettebb s a még csak az iparosodás kezétlen tartó államok is szerepelnek — a szerszámgépekkel szemben támasztott műszaki igények skálája tulságosan széles. Ezért gyártunk a legkorszerűbb szerszámgépek mellett hagyományos géptípusokat is, mivel a fejlődő országokban ezek még igen keresettek.

— Emelést tett a szerszámgépgyártás strukturális problémáiról. Miként vonatkozik ez az aradi Szerszámgépgyárra?

— Alapában a strukturális változás új üzemi létesítést s a régiók bővítését vonja maga után, megköveteli, hogy okosan gazdálkodjunk a hellyel, a technikával, a munkaerővel. Ami az aradi Szerszámgépgyárat illeti, itt a strukturális változás nem okoz olyan nagy gondot, mint például a nagyváradi Infrátraktort. A nagyváradi szerszámgépek átadunk más üzemeknek, s Aradon a kis méretű gépek családját gyártjuk s export termékek gyártására szakos

sítottuk. Ez a törekvésünk egybehangzó a decemberi plenárius utmutásaival, amely leszögezi, hogy a gépgyártóipari fővállalatok nagyobb súllyal kell fectessenek a termelés összpontosítására s szakosítására. Itt emlitem meg, hogy az elkövetkező ötéves tervben új, nagy precizitású szerszámgépek gyártását kezdjük meg. Így már jövőre elkészülnek a szükséges dokumentációk. Az ötéves terv közepe táján megkezdjük az új termékek sorozatgyártását. Dolgozunk a 300 és 700 milliméteres esztergapadok újratervezésén.

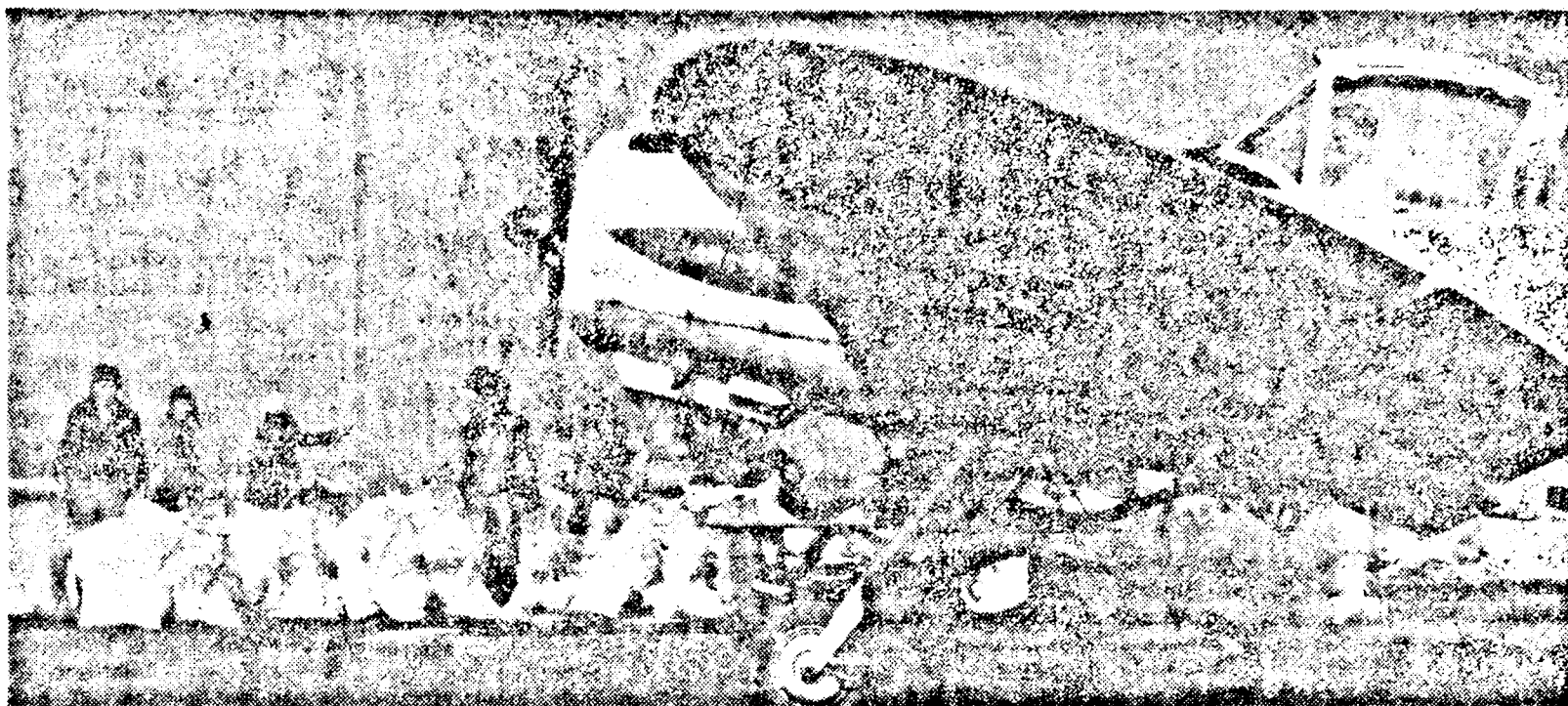
— Az aradi Szerszámgépgyár sokat fejlődött az utóbbi években. Új szerelő csarnokok, gépműhelyek építettek, viszont az öntőde az ötéves évek színvonalán áll. Gondoltak-e korszerűsítésre, kibővítésre?

— Az aradi vállalatnál ez kulcskérdés és elég sok fejtörést okoz. Bővítésre nem nagyon van lehetőség. Mégis mi hát a teendő? Arra gondolunk, hogy más vállalatokkal történő kooperálás útján oldjuk meg ezt a kérdést. A pártelnök utmutatása alapján az a gondolat is felvetődött, hogy a szocialista országokbeli vagy más államokbeli vállalatokkal együtt oldjuk meg az aradi gépgyár öntődjének problémáit mint a nagyváradi üzem esetében. Az üzem fejlesztési programja keretében rövidesen új hőkezelő részleget kap.

— Legtöbb esetben a vásárlók azokat a gépeket keresik, amelyeknél jobban érvényesül a műszer- és készletellátás, de a műszaki paraméterek iránti érdeklődés sem szorul háttérbe. Hogyan igazodnak a közeljövőben ehhez az igényhez?

— A feldolgozó szektor mind precízebb gépeket kér. S az irány: fémfalkerekesség a gép értékének

Lejegyezte: KOVÁCS SÁNDOR



Korszerű mezőgazdasági munkátok

(KELEN FERENC felvétele)

Népes a szentlányi határ

Langyos szellő lebegtet a sötétzöld színi leveleket. A határban hangyaboly módjára nyúzógnak a föld szorgalmas művelői. A 14 traktor nyomában szürkés füstkarikák szállnak. A puhább földrészeket haragosan mordul föl egy-egy erőgép, majd tovább haladva megkérlelt vonata a mögöje akasztott tárcsákkal boronát, vetőgépet, műtrágyaszórót. Schlee Józseffel, a termelő szövetkezet elnökével és Bogdan Ioan főmérnökkel a tavaszi munkák menetéről, a szeszélyes időjárásról beszélgettünk.

— Alig pár napja dolgozunk teljes ütemben — mondja a főmérnök. — Április 7-én beütöttünk minden fogatot és a traktorok egy részét is. Két SPC 6 géppel a repát vetjük, egy zöldsemmivel kis traktor a gyökérszűréshez magvát juttatja a talajba. Az SK típusú gép pedig a burgonya gumókat hullatja a földre. A 12 lófogat, köztesként löherét vet a buzosokra közé. Tizenöt fogat az őszi vetéseket fogasolja.

Mire e sorok nyomdáfestéket látnak, már végeznek a cukorrépával, burgonya s a vörös lőhere vetésével. A nagy hektárohozamok biztosítása céljából trágyázással gazdagítják a földet, s kiegészítik a különböző növényfélések tápanyagszükségletét is.

— Az 500 hektár buzából 446-on végzettünk felültrágyázást. A többi nem szorult rá erre, mivel jó előtermény, lucernafélék, az diágermek s a zöldsejtermesztésből származó jövedelem is. Idén több mint 100 hektáron termelnek korai paradicsomot, gyö-

csdász előtt szórja egy gép a műtrágyát — mondotta a termelő szövetkezet elnöke.

A homokfűtő elé befogott lovak türelmetlenül topogtak. Az elnök és a mérnök is rövidebbre kezdték fogni a beszédet.

A főmérnök szerint ezután valószínűleg nehezebben fognak haladni, mivel a felszáradt parcellákat bevetették s a többi határreszen még sok a pangó víz, a talaj is elég nedves. Ha az idő továbbra is jonak mutatkozik és közben nem esik, pár nap múlva szeretnék megkezdeni a második sürgősségi szakaszba tartozó napraforgó és masz növényfélések vetését.

— Addig viszont jó volna, ha a brigád udvarán pihenő négy erőgép is gazdára talál. Nincs elég szakemberünk. Az ujaradi gépesítő vállalat azzal biztatott, hogy egy-két nap múlva fiatal traktoristákat kapunk. Minden perc drága, ha a most is állnak a gépek, ebből senki sem nyer, csak veszít — mondotta Bogdan Ioan főmérnök.

A konyhakertészet pénzt hoz a házhoz

A szentlányiaknak nem szűkséges a zöldsejtermesztés elményeiről beszélni. Évenként növekedett konyhakertészeti területük, az diágermek s a zöldsejtermesztésből származó jövedelem is. Idén több mint 100 hektáron termelnek korai paradicsomot, gyö-

készítéssel, borsót, káposztát s más konyhakerti növényeket. A termelőszövetkezet vezetőségének határozata értelmében külön farmot létesítettek. Dragoş Ştefanika fiatal mérnököt, a farm vezetőjével a palántatermesztő melegágyakat tekintették meg. Szépen fejlődik a paradicsom, paprika, vinneta. Az előirányzott 12 ezer négyzetméterből eddig több mint 10 ezer négyzetméteren pikázták a paradicsomot. Ezután került sor a paprikára és vinnetere.

— Na végre egy kis jó idő — mondotta a fiatal mérnök. Ma százhuszan dolgoznak a kertészetben. Tüzelik a palántákat, vízlevezető csatornákat készítenek. Mások a melegágyak gondozásával foglalkoznak. Az első sürgősségi szakaszba tartozó 20 hektár zöldborsó, 32 hektár gyökérszűrés és két hektár korai káposzta vetésével végeztek. Egy fogatos sarabólval a földelő sponatsorok között porhanyították.

A 13 kijavított vízszivattyú közül háromat már üzemeltetnek. A palántákat öntözik, s a kálitett káposztáknak közé csörge-deztetik a vizet. A sok szorgos kezű tagból nem is tudom két ragadnak ki. Mindnyájan munkájuk leguavát adják. Mégis talán Gbur, jui Veronika, Mayer Erzsébetet, Weimann Teréz, Varga Erzsébetet, Mandek Jánost, Louitz Józsefet említem, akik Mayer György kertész irányításával nap mint nap szorgalmasan dolgoznak.

SZABÓ GYULA

A jövedelmezőség a jó szervezés függvénye

A mezőgazdaságban a műszaki- anyagi alap, a legmodernebb gépek és felszerelések határozókat meg a gépesítés fokának kiterjesztését, valamint a változatos és minőségi munkálatok végzését. E tényezők direkt hozzájárulnak az előirányzott nagy hektárohozamok eléréséhez s a gépesítő vállalatok jövedelmének növeléséhez.

1970-ben megvénk gépesítő vállalatának gépparkja 45 millió lej értékű felszereléssel bővült. Előirányzatainak szerint 230 hazai gyártmányú traktort kapunk, melyből 93 konyhakertészeti, 39 szőlőművelő erőgép. A precíz vetőgépek száma még 101 darab SPC 6 típusú géppel növekszik. Ugyanakkor gabona arató-cseplő kombajnokat, korszerű szalmaprágépeket kap a mezőgazdaság. A gépesítés fokának kibővítése biztosítja a munkálatok megfelelő agrotechnikai szinten és idejében történő végzését.

E gépi felszerelések ésszerű kihasználása megköveteli a hozzáértő, jó szakembereket, a termelési folyamat zökkenőmentes megszervezését és az agrotechnikai előírások szigorú betartását.

Az idej első évnegyed mostohidőjárás körülményei komoly megpróbáltatások elé állította a gépeket, a vállalatok munkaszervező képességét. A negyedévi megvalósítások híven tükrözik mennyiben használták ki a felszereléseket, s miként foglalkoztak a vállalatok igazgatóságai a tervmutatók

teljesítésével. A megvénkben dolgozó 10 gépesítő vállalat közül csupán 3, a csermői, a fenlaki és a pécsai teljesítette első negyedévi tervét. Míg a két sikvidi (Pécska, Fenlak) vállalat többes munkára tekint vissza, addig a csermői alig második éve, hogy megalakult. A jó szervezésnek, a gépesítés lelkes munkájának tudható be, hogy megelőzték olyan vállalatokat (Ujarad, Kiszén, Szentanna) ahol jobb a munkakörülmények, a talaj nem annyira nedves.

A csermői gépesítő vállalatban dolgozó vezető- és szakemberek letkora nem haladja meg a 32 évet. Együkük sem dolgozik több mint öt éve a természetben, de annál odaadobban és nagyobb munkabírással végzik feladataikat. Bogorita Mihai mérnököt, a vállalat fiatal igazgatóját és Bobeanu Alexandru főmérnököt állandóan a gépesítők közt láthatjuk. Behatón foglalkoznak a munka menetével, a gépesítőkkel együtt határozzák el, miként dolgozzak meg adott esetet a csermői fennsík termelőszövetkezeinek földjét, amely mondhatni, hogy megvénkben a tavasz folyamán a legnedvesebb volt.

Ugy véljük, hogy az ujaradi 70 százalékos, a kiséni 69 százalékos, a sebei 66 százalékos, a sikulai 61 százalékos első negyedévi teljesítményükkel stb. a vállalatok maguk sem elégedettek. E vállala-

tok igazgatói és főmérnökei vajon megtették-e mindent a hrv teljesítése érdekében? Hozzájárultak-e elegendő hektárohozamok emeléséhez azokban a termelőszövetkezetekben, ahol alegységeik gépei dolgoznak?

Az új szervezési forma keretén belül, mikor is a gépesítő alegységek a termelőszövetkezetek alapvető termelési bázisát képezik, úgy véljük, hogy meg nem állnak hi-vatásuk magaslátán az alunisi, angyalkuti, a kovaszinci, a simándi, a nadabi, a sikulai stb. mezőgazdasági egységekben dolgozó traktoristák. Több jövedelmet valószínűsíthetünk volna meg az alegységek ezekben a termelőszövetkezetekben, ha javították a szövetkezet gépeit, az állattenyésztési részleget többet foglalkoztat volna a takarmányok előkészítésével, ha bevezették a vizet az istállóba és ólakba és más munkákat is végeztek.

Minden vállalatban és alegységben intézkedjenek arról, hogy az idejében és a minőségileg végzett munkával hozzák be az első negyedévi lemaradást, ugyanakkor biztosítsák a második negyedévi tervelőirányzatainak megvalósítását.

NOVAC PANTELIMON mérnök, a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság aligazgatója

HÁROM MILLIÓ TONNA NYERSOLAJAT DOLGOZ FEL

A jelenlegi ötéves terv legjelentősebb közlejárati létesítménye, az évi 3 millió tonna nyersolajat feldolgozó pitye-i közlejárati üzem, határidő előtt 19 hónappal valamennyi üzemi helyezett berendezésnél elérte a tervezett műszaki-gazdasági mutatókat. Ily-keppen a próbázemeltetési időt 24 hónapról 5 hónapra csökkentették. A közlejárati üzem közönsége ezáltal egy teljes hónappal tulszárnyalta vállalatát.

A pitye-i közlejárati üzem munkásai, mérnökei és technikusai a hónap végeig üzembe helyezik a két utolsó berendezést is, nevezetesen a gázolaj hidrofínálási berendezést és a kénmentesítő és kénvisszanyerő berendezést.

Két millió lej megtakarítás a munka tudományos megszervezése révén

Miután megalakult a Textilipari Kombinat, a munka és a termelés tudományos megszervezésével foglalkozó kollektíva hatásköre lényegesen kiszélesedett. Addig ugyanis csak az UTA-ban tevékenykedett ugyanannyi létszámmal. Vagyis két közzgazdász, egy mérnököt és négy magas műszaki ismeretekkel rendelkező technikust számlál a szobanforgó közösség.

Pánits Sándor közzgazdász irányításával a kollektíva tagjai már az elmúlt év őszén ellátogattak a kombináthoz tartozó gyáregységekbe. Felvették a kapcsolatot az ottani vezetővel, megkérdezték a különböző termelési folyamat felől tanulmányozták a munka tudományos megszervezésének lehetőségeit. Mindezek nyomán tizenegy pontból álló tervet dolgoztak ki, amelyben konkrétan meghatározták, hogy milyen műszaki vagy szervezési kérdés gyakorlati megoldása céljából vegyzenek tanulmányt ebben az esztendőben. Előzetes számítások szerint a tervbeiktartott tanulmányok kivitelezése révén mintegy 2 millió lej megtakarítást valósítanak meg kombináti szinten.

De vizsgálunk meg közelebbről néhány tanulmányt, amelyet már

eddig is végzett a kollektíva. Az UTA-ban már tavaly megoldották, hogy a szalak fűzését két ember helyett csak egy végzi. E problémára megoldásnak lehetőségét tanulmányozták idén a Teba gyáregységben is. Az anyarészlegről Szász József segédmentert írvitott.

manyt egyébként részben már a kalmaztat, általánosítására azonban április elsejétől került sor.

Fontos tanulmányt végzett a kollektíva a szövőgépek faalkatreszeinek házilag történő előállításának vizsgálatában is. Arról van szó, hogy főleg az úgynevezett borda-

ládákat eddig különböző faipari vállalatoktól szereztek be eléggé nagy költséggel. Egy-egy ilyen gözölt búkkából készített bordaláda, amelyben egyébként az orsó siklik, csaknem 900 lejbe kerül. A végzett tanulmány alapján arra a következtetésre jutottak, hogy ha világ is előállíthatják a szövőgépek me faalkatrészeit, meghozza az 100 lejes önköltséget árcs. Illymódon csupán ebben az évben kerek 267 000 lej megtakarítást lehetne elérni.

A tanulmányt elfogadta a Textilipari Kombinat vezetősége és most már az szükséges, hogy minél előbb gyakorlati megoldást nyerjen.

A többi között olyan tanulmány

van kikísérletezés alatt, amely a szövődei előkészítőben dolgozókat foglalkoztatja. A helyszínen végzett tanulmányozás nyomán a kollektíva arra a következtetésre jutott, hogy a szpulinó gépekkel bizonyos módosítások eszközölésével át lehet térni a három műszakról a két műszakra. A kísérletezés

folymán megállapították, hogy a gépek új görögökkel való felszerelése révén növelhetik a fordulatszámot. Ezáltal tehát növelhetik a géphasználati határfokot. Eddig 1 perc alatt 620 méter fonalat rakott le a szpulinógép. A fordulatszám növelésével ugyanannyi idő alatt a 750 métert éri el. Ezt a tanulmányt el is fogadták. gyakorlati kivitelezése azonban még bizonyos szervezési problémák megoldását igényli.

Sorolhatnám tovább a tanulmányokat, amelyekre a most már kombináti szinten tevékenykedő kollektíva végzett vagy végez az elkövetkező időszakban. Tevékenységük tehát gyümölcsöző, hiszen a 2 millió lej megvalósított megakartítás ékesszólóan bizonyítja. Feladatukat azonban csakis akkor teljesíthetik sikeresen, ha valamennyi tanulmányt még ebben az évben gyakorlati megoldást nyer. S ebben hatékony segítséget kell nyújtson a kombinát vezetősége is. Mert nem sokat ér a tanulmány, amely csak papíron létezik. Ezt kell tehát figyelembe venniük már most, az év elején.

HEGEDŰS ISTVAN

